

Bruksela, 12 lipca 2023 r.
(OR. en)

11758/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0230(NLE)

JAI 996
FRONT 230
VISA 145
SIRIS 58

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 10 lipca 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 389 final

Dotyczy: Wniosek w sprawie DECYZJI RADY dotyczącej podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 389 final.

Zał.: COM(2023) 389 final

Bruksela, dnia 10.7.2023 r.
COM(2023) 389 final

2023/0230 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

dotycząca podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami

UZASADNIENIE

W czerwcu 2018 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz (COM(2018) 473).

7 lipca 2021 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 ustanawiające Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej na lata 2021–2027 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie IZGW”).

Celem rozporządzenia w sprawie IZGW jest wyrażanie solidarności przez udzielanie pomocy finansowej tym państwom (członkowskim), które stosują przepisy dorobku Schengen dotyczące granic zewnętrznych. Stanowi ono rozwinięcie dorobku Schengen, w którym uczestniczą państwa włączone we wprowadzanie w życie, stosowanie i dalszy rozwój dorobku Schengen („państwa stowarzyszone w ramach Schengen” lub „państwa stowarzyszone”).

Komisja przedstawiła również wniosek (COM(2018) 375) w sprawie ustanowienia wspólnych przepisów dotyczących siedmiu funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, w tym IZGW. 24 czerwca 2021 r. przyjęto rozporządzenie (UE) 2021/1060 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”).

11 sierpnia 2021 r. Konfederacja Szwajcarska powiadomiła o swojej decyzji, by przyjąć treść rozporządzenia w sprawie IZGW i wprowadzić je do swojego krajowego porządku prawnego. Komisja przedstawia niniejszy wniosek przed otrzymaniem od Szwajcarii powiadomienia o spełnieniu swoich wymogów konstytucyjnych, aby uniknąć skrócenia czasu faktycznego stosowania rozporządzenia w sprawie IZGW w Szwajcarii. Zgodnie z motywem 75 rozporządzenia w sprawie IZGW zawarcie takich ustaleń powinno mieć miejsce po pisemnym poinformowaniu przez dane państwo o spełnieniu wszystkich jego wymogów wewnętrznych.

Art. 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie IZGW stanowi, że zgodnie z odpowiednimi postanowieniami stosownych układów o stowarzyszeniu dokonuje się „ustaleń” w celu określenia charakteru i zasad udziału w Instrumencie państw stowarzyszonych w zakresie wprowadzania w życie, stosowania i rozwoju dorobku Schengen. Ustalenia te przyjmują formę umów zawieranych przez Unię z państwami stowarzyszonymi w ramach Schengen zgodnie z art. 216 TFUE.

W takich umowach należy również określić wkłady finansowe tych państw do budżetu Unii na rzecz IZGW. Należy je obliczać zgodnie z produktem krajowym brutto poszczególnych państw stowarzyszonych jako odsetek produktu krajowego brutto wszystkich państw uczestniczących.

Na mocy umów o uczestnictwie w dorobku prawnym Schengen państwa stowarzyszone muszą w pełni zaakceptować środki unijne, w tym rozporządzenie w sprawie IZGW, mające na celu rozwój dorobku Schengen.

Budżet Unii przydzielony na IZGW należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”). Państwa stowarzyszone w ramach Schengen są również zobowiązane podejmować niezbędne środki, aby zapewnić przestrzeganie przepisów istotnych dla zarządzania finansami i kontroli finansowej, określonych w TFUE i w prawie Unii, którego podstawa prawna wywodzi się z TFUE.

Nie wszystkie przepisy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i załączniki do niego mają zastosowanie do IZGW. Należy ponadto dopasować stosowanie zasad określonych

w niektórych przepisach rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, aby odzwierciedlić status państw stowarzyszonych w ramach Schengen.

W umowach tych wprowadza się również szczególne mechanizmy szybkiego ich dostosowywania w przypadku zmian kluczowych przepisów Unii mających znaczenie dla wykonania tychże umów, takich jak przepisy rozporządzenia finansowego i rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Umowy powinny zapewniać, aby w przeglądzie śródkresowym IZGW uwzględniono opóźniony udział w tym instrumencie państw stowarzyszonych w ramach Schengen.

W kwestii nadzoru budżetowego i kontroli finansowej państwa członkowskie są objęte zobowiązaniami horyzontalnymi (np. kompetencjami Trybunału Obrachunkowego, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Prokuratury Europejskiej i Komisji) wynikającymi bezpośrednio z Traktatu lub prawodawstwa wtórnego Unii, w tym z rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak wspomniano powyżej. Zobowiązania te mają zastosowanie do państw członkowskich *ipso facto*, a zatem nie są one ustanowione w rozporządzeniu IZGW. W związku z tym zobowiązania te należy rozszerzyć na państwa stowarzyszone w drodze umowy, której dotyczy niniejszy wniosek.

Umowy zawierają również przepis dotyczący europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS). Jest to konieczne w świetle art. 86 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiającego europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226. Art. 86 stanowi bowiem, że wszelkie dochody wygenerowane przez ETIAS pozostające po pokryciu kosztów jego funkcjonowania i utrzymania zostaną zapisane w budżecie Unii. Aby do wszystkich państw uczestniczących związanych rozporządzeniem (UE) 2018/1240 sprawiedliwie zastosować jego art. 86, wkład państw stowarzyszonych w instrument tematyczny IZGW należy proporcjonalnie zmniejszać za każdym razem, gdy dochody pozostające po pokryciu tych kosztów są zapisywane w budżecie Unii.

Unia powinna zawrzeć umowy z każdym z czterech państw stowarzyszonych w ramach Schengen. Niniejszy wniosek dotyczy umowy ze Szwajcarią.

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku jest podpisanie umowy między Unią a Szwajcarią w sprawie wkładu tego państwa do budżetu Unii na rzecz IZGW na lata 2021–2027 oraz w sprawie przepisów uzupełniających niezbędnych, aby Szwajcaria mogła uczestniczyć w IZGW. Wniosek ten dotyczy trzeciej generacji tego rodzaju ustaleń.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Nie dotyczy.

• Spójność z innymi politykami Unii

Nie dotyczy.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą niniejszego wniosku w sprawie podpisania umowy są art. 77 ust. 2 i art. 218 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz jak wspomniano w art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1148 wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii, a zatem zasada pomocniczości nie ma zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek jest niezbędny do spełnienia wymogu określonego w art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1148, zgodnie z którym dokonuje się ustaleń z państwami stowarzyszonymi w zakresie wprowadzania w życie, stosowania i rozwoju dorobku Schengen w celu określenia charakteru i zasad udziału tych państw stowarzyszonych w Instrumencie Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami.

- **Wybór instrumentu**

Nie dotyczy.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Nie dotyczy, ponieważ wniosek ten jest powiązany z zarządzaniem programem, a jego celem jest podpisanie umowy międzynarodowej, która została wynegocjowana na podstawie wytycznych negocjacyjnych określonych przez Radę. Szwajcaria, podobnie jak państwa członkowskie UE, będzie przestrzegać przepisów rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej oraz obowiązujących przepisów rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i rozporządzenia finansowego.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Nie dotyczy.

4. WPLYW NA BUDŻET

W art. 10 i załączniku do projektu umowy zawarto przepisy dotyczące rocznych wkładów finansowych wnoszonych przez państwo stowarzyszone do budżetu Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wszystkie wymogi w zakresie monitorowania, sprawozdawczości, wyników i oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/1048 mają i będą miały zastosowanie do Szwajcarii.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Niepotrzebne.

W świetle powyżej przedstawionych rozważań Komisja proponuje, aby Rada przyjęła decyzję o podpisaniu umowy w imieniu Unii i upoważniła przewodniczącego Rady do wyznaczenia w tym celu należycie umocowanej osoby (lub umocowanych osób).

Komisja opracowała odrębny wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia załączonej umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, na lata 2021–2027¹. Rada przyjmuje niniejszą decyzję po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

¹ COM(2023) 388

Wniosek

DECYZJA RADY

dotycząca podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 21 lutego 2022 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji² z Islandią, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie ustaleń dotyczących wkładów finansowych państw stowarzyszonych oraz przepisów uzupełniających niezbędnych, aby państwa te mogły uczestniczyć w instrumencie, w tym przepisów zapewniających ochronę interesów finansowych Unii oraz uprawnień kontrolnych Trybunału Obrachunkowego, które to ustalenia mają zostać dokonane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148³. Negocjacje z Konfederacją Szwajcarską zostały pomyślnie zakończone parafowaniem umowy 14 lutego 2023 r.
- (2) Rozporządzenie (UE) 2021/1148 opiera się na dorobku Schengen, a Dania – zgodnie z art. 4 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – podjęła decyzję o wprowadzeniu tego rozporządzenia do swojego krajowego porządku prawnego. Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (3) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁴. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (4) Należy zatem podpisać umowę w imieniu Unii, z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie,

² Decyzja Rady (UE) 2022/442 z dnia 21 lutego 2022 r. w sprawie upoważnienia do podjęcia negocjacji z Islandią, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w celu zawarcia umów między Unią Europejską a tymi państwami w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (Dz.U. L 90 z 18.3.2022, s. 116).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 48).

⁴ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się podpisanie, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów uzupełniających dotyczących Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, na lata 2021–2027, z zastrzeżeniem zawarcia przedmiotowej Umowy.

Tekst umowy, która ma zostać podpisana, stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady ustanawia instrument pełnomocnictwa do podpisania Umowy, z zastrzeżeniem jej zawarcia, dla osoby wskazanej lub osób wskazanych przez Komisję.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*